

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
EUROPOS SĄJUNGOS REIKALŲ IR PARAMOS POLITIKOS
DEPARTAMENTAS**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2022 M. BALANDŽIO 22 D. ĮSAKYMO NR. 3D-269 „DĖL
2022–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS ŽEMĖS IR MAISTO ŪKIO, KAIMO PLĖTROS BEI
ŽUVININKYSTĖS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 15-001-06-
02-02 „DIDINTI ŠESD ABSORBCINIUS PAJĖGUMUS (ATKURIANT PELKIŲ
(DURPŽEMIŲ) HIDROLOGINĮ REŽIMĄ)“
APRAŠO PATVIRTINIMO” PAKEITIMO**

2022 m. _____ d. Nr. 21D-_____

Vilnius

1. Įsakymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įsakymo projekto tikslai ir uždaviniai

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo (EGADP) priemonėje „Naujos kartos Lietuva“ Žemės ūkio ministerija (ŽŪM), kartu su Energetikos, Ekonomikos ir inovacijų, Aplinkos ir Susisiekimo ministerijomis dalyvauja Žaliosios pertvarkos komponente, kuriam skirta 37 proc. visų EGADP lėšų (823,1 mln. Eur).

Ministerijų teiktas reformas vertino ekspertai ir pagal jų siūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijoje buvo priimti sprendimai, kokios investicijos bus finansuojamos iš EGADP. Nuspręsta, jog be kita ko iš EGADP bus finansuojama viena ŽŪM inicijuota investicija, skirta šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) absorbcijos pajėgumams didinti. Šios investicijos tikslas – sumažinti ŠESD išmetimus iš buvusių nusaustų degradavusių durpynų, šiuose plotuose atkuriant pelkėdaros procesus, didinti jų ŠESD absorbcinį potencialą, kartu vykdant ekstensyvią ūkinę veiklą bei sudarant palankias prielaidas biologinės įvairovės buveinėms.

Iki 2026 m. planuojama atkurti apie 8 tūkst. ha šlapynių (pažeistų durpžemių) žemės ūkio naudmenose, kaip numatyta ir Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021–2030 m. Bendras Lietuvos durpžemių plotas yra apie 371,15 tūkst. ha, todėl suplanuota 16 mln. Eur investicija galėtų padėti atkurti apie 2,16 % šio ploto. Ilgalaikėje 30 metų perspektyvoje bendras ŠESD kiekio sumažinimas įgyvendinus šią priemonę galėtų siekti apie 2,5 mln. t CO₂ ekvivalentų.

Atkurtų šlapynių teritorijose gali būti leidžiama ūkinė veikla, kuri nekenkia atkurtos šlapynės išsaugojimui, pavyzdžiui, nuimant antžeminę biomasę šienaujant ir (arba) ganant gyvulius, kai tam yra palankios sąlygos (tai apims ir paludikultūrą). Ši investicija bus bandomasis projektas naujoms ūkininkavimo veikloms išbandyti atkurtuose durpžemiuose (pilotinis anglies ūkininkavimo – angl. *carbon farming* – projektas).

Investicijos tikslinės grupės (paramos gavėjai) – fiziniai ir juridiniai asmenys, užsiimančys žemės ūkio veikla ir teisėtais pagrindais valdantys numatomus tvarkyti žemės plotus.

Planuojamas investicijų įgyvendinimo laikotarpis 2022–2026 m. Investicijos į šlapynių atkūrimo veiklą yra laikoma valstybės pagalba. Pagalbos maksimali suma vienam hektarui atkuriant

šlapynes sudarytų 1 926 Eur (be PVM) už ha. Paramos dydis būtų skaičiuojamas atsižvelgiant į patirtas tinkamas finansuoti išlaidas:

1. atkuriamos pelkės ir (arba) melioracijos inžinerinės infrastruktūros pertvarkymo darbai (techninės sąlygos, techninis projektas), numatomų atlikti darbų sąrašas:
 - 1.2. atkuriamos pelkės ir (arba) melioracijos inžinerinių sistemų statybos darbai;
 - 1.3. melioracijos inžinerinių statinių statybos techninės priežiūros darbai;
 - 1.4. sumedėjusios augmenijos, akmenų šalinimas, kelmų frezavimas, paviršiaus formavimas.

2. Įsakymo projektui įgyvendinti reikalingi institucijų ir (ar) įstaigų informacinių sistemų pakeitimai

Nereikia.

3. Informacija dėl įsakymo projekto skelbimo Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS)

Įsakymo projektas bus skelbiamas Teisės aktų informacinėje sistemoje 12 darbo dienų.

4. Informacija dėl įsakymo projekto derinimo su suinteresuotomis valstybės institucijomis ir (ar) įstaigomis

Įsakymo projektas bus derinamas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, VŠĮ Centrine projektų valdymo agentūra, Nacionaline mokėjimo agentūra prie ŽŪM, Lietuvos savivaldybių asociacija, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centru, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos žemės ūkio rūmais, Žemės ūkio taryba.

5. Informacija dėl įsakymo projekto antikorupcinio vertinimo

Atliktas įsakymo projekto antikorupcinis vertinimas, parengta antikorupcinio vertinimo pažyma.

6. Informacija dėl ūkio subjektams sukeltos administracinės naštos vertinimo, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo, įsakymo projekto, perkeliančio ir (ar) įgyvendinančio Europos Sąjungos direktyvų ar kitų Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų atitikties

Įsakymo projektu ūkio subjektams nesukeliama administracinė našta.

7. Kita svarbi informacija

Nėra.

PRIDEDAMA:

1. Įsakymo projektas, 31 lapas.
2. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Vyriausioji patarėja

Kristina Indrišienė

Agnė Prakapienė, tel. (8 5) 239 1146